

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Drept
1.3 Departamentul	Școala Doctorală de Drept
1.4 Domeniul de studii	Drept
1.5 Ciclul de studii	Ciclul III – Studii universitare de doctorat
1.6 Programul de studii / Calificarea	Drept

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Drept financiar. Modulul 2: Probleme speciale de drept fiscal						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Cosmin Flavius Coștaș, Facultatea de Drept, Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. Cosmin Flavius Coștaș, Facultatea de Drept, Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca						
2.4 An de studiu	I	2.5 Semestru	I	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	OB

* OB – Obligatoriu / OP – Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3. seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	21	din care: 3.5. curs	14	3.6. seminar/laborator	7
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					40
Tutoriat					1
Examinări					3
Alte activități.....					0
3.7 Total ore studiu individual					104
3.8 Total ore pe semestru					125
3.9 Număr de credite					10

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Drept civil. Drept European. Drept financiar.
4.2 De competențe	Cunoașterea noțiunilor și instituțiilor de drept civil. Cunoașterea noțiunilor și instituțiilor de drept european. Cunoașterea noțiunilor și instituțiilor de drept financiar.

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Nu este cazul
-------------------------------	---------------

5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului

Nu este cazul

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C.1. Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea adecvată a conceptelor, teoriilor, paradigmatelor și metodologiilor din domeniul fiscalității internaționale C.2. Aplicarea tehnicilor și instrumentelor specifice la anumite situații, procese, proiecte specifice. C.3. Aplicarea legislației naționale și/sau europene la situațiile de fapt. C.4. Interpretarea, corelarea și compararea instituțiilor juridice din dreptul național, dreptul european și dreptul internațional C.5. Utilizarea legislației în vigoare în analiza situațiilor juridice, în încadrarea lor corectă din punct de vedere juridic și în soluționarea lor
Competențe transversale	CT.1. Realizarea sarcinilor profesionale în mod eficient și responsabil CT.2. Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă individuală, precum și în echipă CT.3. Utilizarea eficientă a resurselor de comunicare și a surselor de informare CT.4. Sintetizarea de soluții generice și alternative la probleme punctuale de practică.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	O.1. Cursul va urmări identificarea și asimilarea principalelor probleme de practică instituțională și judiciară, în materia dreptului fiscal, cu componentă internațională privind mobilitatea companiilor.
7.2. Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili: <ul style="list-style-type: none"> ▪ să explice noțiunile privind impunerea supranațională; ▪ să explice mecanismul de impunere directă și coordonarea în plan internațional. ▪ să identifice regimul fisca aplicabil societăților multinaționale în funcție de tranzacțiile acestora. ▪ să identifice organisme internaționale cu competențe în domeniu. ▪ să soluționeze o ipoteză practică privind fiscalitatea societăților internaționale.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Probleme legate de fiscalitatea monedelor virtuale și impozitarea nomazilor digitali	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore – pozițiile 5, 11, 15, 17 din bibliografia generală recomandată
2.	Repere istorice privind evaziunea/frauda fiscală și paradisurile fiscale	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore – pozițiile 1, 10 și 12 din bibliografia recomandată
3.	Economia platformelor	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația,	2 ore – pozițiile 14, 15 și 17 din bibliografia recomandată

		problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	
4.	Impozitele pe serviciile digitale	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore – pozițiile 9, 11, 14 și 15 din bibliografia recomandată
5.	Drepturile contribuabililor. Privire specială prin raportare la noile realități în materia schimbului automat de informații fiscale	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore – poziția 7 din bibliografia recomandată
6.	Aplicarea legii fiscale în timp	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore – pozițiile 2 și 13 din bibliografia recomandată
7.	Spre un nou nexus în materia impozitării mogulilor tehnologici	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore – poziția 8 din bibliografia recomandată

Bibliografie generală recomandată:

1. C.F. Costaș, M. Tofan, *Drept financiar*, ed. a II-a, Ed. Universul Juridic, București, 2025; 2. C.F. Costaș, S.I. Puț, *Drept fiscal*, ed. a II-a, Ed. Universul Juridic, București, 2025; 3. C.F. Costaș, C. Dohotar, *Impozitarea nomazilor digitali*, Cluj Tax Forum Journal nr. 2/2021; 4. C. Carbajo Nogal, *Tax Aspects of Teleworking in the Personal Income Tax*, Cluj Tax Forum Journal nr. 5/2020; 5. M. González Aparicio, *Taxation of the Bitcoin on the Value Added Tax: Particularly, Judgement of the European Court in Case C-264/14 (22 October 2015)*, Cluj Tax Forum Journal nr. 3/2018; 6. I. Verlinden, A. Bakker, *Mastering the IP Life Cycle from a Legal, Tax and Accounting Perspective*, Ed. IBFD, Amsterdam, 2018; 7. V. Wöhrer, *Data Protection and Taxpayers's Rights: Challenges Created by Automatic Exchange of Information*, Ed. IBFD, Amsterdam, 2018; 8. M. Tofan, *State Right to Rule Tax System vs. Multilateral Regulation on New Nexus and Income Allocation*, Cluj Tax Forum Journal nr. 5/2019; 9. M. González Aparicio, *Robots and Taxation: Possible Actions in the Spanish Tax System*, Cluj Tax Forum Journal nr. 2/2022; 10. S. Guex, H. Buglin, *Tax Evasion and Tax Havens since the Nineteenth Century*, Ed. Palgrave MacMillan, Lausanne, 2023; 11. S. Velarde Aramayo, *Digital Taxation: Activities That Will Be Taxed and How to Identify Them*, Ed. Colex, A Coruna, 2021; 12. M. Tofan, *Drept fiscal*, Ed. C.H. Beck, București, 2024; 13. D. Constantin-Vorovenci, *Aplicarea legii fiscale în timp*, Ed. Universul Juridic, București, 2024; 14. P. Belleflamme, M. Peitz, *The Economics of Platforms. Concepts and Strategy*, Ed. Cambridge University Press, 2022; 15. P. Pistone, D. Webber, *Taxing the Digital Economy*, Ed. IBFD, Amsterdam, 2019; 16. J.P. Lafrance, *Critical of the Digital Economy. The Reality Behind the ICT Miracle*, Our Knowledge Publishing, Londra, 2023; 17. C. Elliffe, *Taxing the Digital Economy. Theory, Policy and Practice*, Cambridge University Press, 2021.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Probleme legate de fiscalitatea monedelor virtuale și impozitarea nomazilor digitali	Problematizarea, expunerea însoțită de mijloace tehnice, conversația euristică, observația dirijată.	1 oră - pozițiile 5, 11, 15, 17 din bibliografia generală recomandată
2.	Repere istorice privind evaziunea/frauda fiscală și paradisurile fiscale	Problematizarea, studiul de caz	1 oră - pozițiile 1, 10 și 12 din bibliografia recomandată

3.	Economia platformelor	Problematizarea, expunerea însoțită de mijloace tehnice, conversația euristică, observația dirijată.	1 oră - pozițiile 14, 15 și 17 din bibliografia recomandată
4.	Impozitele pe serviciile digitale	Problematizarea, studiul de caz	1 oră - pozițiile 9, 11, 14 și 15 din bibliografia recomandată
5.	Drepturile contribuabililor. Privire specială prin raportare la noile realități în materia schimbului automat de informații fiscale	Problematizarea, studiul de caz	1 oră – poziția 7 din bibliografia recomandată
6.	Aplicarea legii fiscale în timp	Problematizarea, studiul de caz	1 oră – pozițiile 2 și 13 din bibliografia recomandată
7.	Spre un nou nexus în materia impozitării mogulilor tehnologici	Problematizarea, studiul de caz	1 oră – poziția 8 din bibliografia recomandată

Bibliografie generală recomandată:

1. C.F. Costăș, M. Tofan, *Drept financiar*, Ed. Universul Juridic, București, 2023; 2. C.F. Costăș, S.I. Puț, *Drept fiscal*, Ed. Universul Juridic, București, 2023; 3. C.F. Costăș, C. Dohotar, *Impozitarea nomazilor digitali*, Cluj Tax Forum Journal nr. 2/2021; 4. C. Carbajo Nogal, *Tax Aspects of Teleworking in the Personal Income Tax*, Cluj Tax Forum Journal nr. 5/2020; 5. M. González Aparicio, *Taxation of the Bitcoin on the Value Added Tax: Particularly, Judgement of the European Court in Case C-264/14 (22 October 2015)*, Cluj Tax Forum Journal nr. 3/2018; 6. I. Verlinden, A. Bakker, *Mastering the IP Life Cycle from a Legal, Tax and Accounting Perspective*, Ed. IBFD, Amsterdam, 2018; 7. V. Wöhrer, *Data Protection and Taxpayers's Rights: Challenges Created by Automatic Exchange of Information*, Ed. IBFD, Amsterdam, 2018; 8. M. Tofan, *State Right to Rule Tax System vs. Multilateral Regulation on New Nexus and Income Allocation*, Cluj Tax Forum Journal nr. 5/2019; 9. M. González Aparicio, *Robots and Taxation: Possible Actions in the Spanish Tax System*, Cluj Tax Forum Journal nr. 2/2022; 10. S. Guex, H. Buglin, *Tax Evasion and Tax Havens since the Nineteenth Century*, Ed. Palgrave MacMillan, Lausanne, 2023; 11. S. Velarde Aramayo, *Digital Taxation: Activities That Will Be Taxed and How to Identify Them*, Ed. Colex, A Coruna, 2021; 12. M. Tofan, *Drept fiscal*, Ed. C.H. Beck, București, 2024; 13. D. Constantin-Vorovenci, *Aplicarea legii fiscale în timp*, Ed. Universul Juridic, București, 2024; 14. P. Belleflamme, M. Peitz, *The Economics of Platforms. Concepts and Strategy*, Ed. Cambridge University Press, 2022; 15. P. Pistone, D. Webber, *Taxing the Digital Economy*, Ed. IBFD, Amsterdam, 2019; 16. J.P. Lafrance, *Critical of the Digital Economy. The Reality Behind the ICT Miracle*, Our Knowledge Publishing, Londra, 2023; 17. C. Elliffe, *Taxing the Digital Economy. Theory, Policy and Practice*, Cambridge University Press, 2021.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Cursul asigură conținuturi extrem de detaliate profesional, care contribuie la realizarea unei teze de doctorat incluzând și aspecte de fiscalitate.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
----------------	---------------------------	-------------------------	---------------------------------

10.4 Curs	participarea activă la cursuri, problematizarea fundamentată științific	discuții pe teme prestabilite, pe baza bibliografiei indicate	50%
10.5 Seminar/ Laborator	capacitatea de încadrare în exigențele specifice scrierii juridice avansate	pregătirea unui articol de specialitate în vederea publicării într-o revistă juridică de prestigiu	50%
10.6 Standard minim de performanță: Studentul trebuie să obțină minim nota 5 (cinci) pentru a promova examenul la această disciplină.			

Data completării
25.09.2025

Titular de curs
Conf. dr. Cosmin Flavius Costăș

Titular de seminar
Conf. dr. Cosmin Flavius Costăș

Data avizării în departament
19.11.2025

Director de departament
Prof. Dr. Carmen Tamara UNGUREANU